

op te leggen op bovenstaande besluiten, totdat wij definitief besluiten over de Samenwerkingsovereenkomst voor het recreatief fietspad aan de waddenzeekant van de afsluitdijk met RWS. Het genoemde belang bestaat eruit dat genoemde budgetten inzet zijn bij de onderhandelingen met RWS en niet 'vroegtijdig weggegeven' worden.

Paragraaf 2

Toelichting op het voorstel:

Zie bijlage.

Paragraaf 3

Gevolgen

a. Financiële gevolgen en risico's?	Ja, zie de bijlage
b. Formatieve gevolgen en risico's?	Nee
c. Juridische gevolgen en risico's?	Nee
d. Worden bindende afspraken gemaakt met andere partijen?	Nee
e. Gevolgen en risico's openbaar	Ja, zie voorgesteld besluit GS met

maken besluit?	motivering voor de geheimhouding.
f. Communicatieve gevolgen en risico's?	Ja. Zie punt e.
g. Europese gevolgen en risico's?	Nee
h. Gevolgen en risico's voor de rechtmatigheid?	Nee
i. Overige gevolgen en risico's?	Nee
Paragraaf 4	
Ambtelijk afgestemd met:	
Directie Beleid:	Ja Naam: Hans Eikelenboom (WAT)
Directie B&U:	Niet van toepassing
Directie Middelen:	Ja Naam: Arnold Peters (AFD) Paulien Kreuwel (JD) Britta Burger (COM)
Directie SVT:	Niet van toepassing
Kabinet/Staf AD/Concerncontrol:	Niet van toepassing
Paragraaf 5	
Verdere procedure	
a. PS actief informeren	Nee

BIJLAGE bij GS Nota 467062/467080

Toelichting:

In het nationaal bestuurlijk overleg Afsluitdijk op 15 juni 2011 waarbij gedeputeerde J. Bond namens GS aanwezig was, is naar voren gebracht dat een fietspad aan de Waddenzeezijde van de Afsluitdijk een grote wens is van de provincie Noord-Holland en Friesland. Het is immers recreatief weinig aantrekkelijk om kort langs auto's die met hoge snelheid rijden te fietsen en daarnaast zijn de Wadden weinig zichtbaar voor fietsers. Met het Rijk is toen afgesproken dat RWS de mogelijkheden zou bezien deze wens mee te nemen in het dijkontwerp en deze wens een plek te geven in het Programma van Eisen voor de aanbesteding.

Staatssecretaris Atsma van Verkeer en Waterstaat heeft in dit overleg aangegeven zich te willen inspannen voor het in de versterkingsplannen inpassen van een fietspad aan de zijde van de Waddenzee mits de regio zorgt voor een substantiële financiële bijdrage.

Op 23 december 2011 hebben staatssecretaris Atsma, gedeputeerde Friesland mw. Schokker en gedeputeerde mw. Geldhof een bestuurlijke overeenkomst getekend. Bij deze ondertekening maakte de staatssecretaris bekend dat het Rijk € 20 miljoen beschikbaar stelt voor de extra ambities bij de Afsluitdijk. In de bestuurlijke overeenkomst is vastgelegd dat het Rijk en de regio gezamenlijk zorgen voor een verkenning van de ambitie voor fietspad(en) met zicht op beide zijden en dat het Rijk zich inspant om mogelijkheden voor synergievoordelen door (gedeeltelijke) functiecombinaties (werk met werk) mogelijk te maken. In de daarop volgende regionale en nationale stuurgroepen Afsluitdijk is keer op keer de wenselijkheid van een recreatief fietspad herbevestigd en onderdeel geweest van het Uitvoeringsprogramma De Nieuwe Afsluitdijk (DNA).

Nu er voor het meenemen van regionale ambities in het contract van Rijkswaterstaat met de aannemer samenwerkingsovereenkomsten opgesteld gaan worden en financiële dekking aan de orde is, geeft het Rijk aan dat de Atsma-middelen bedoeld zijn voor vispassages en duurzame energie. Dit is gekoppeld aan het Topsector Waterbeleid. Bovendien heeft RWS laten weten dat er vanuit de optiek van waterveiligheid geen noodzaak is om een getrapt talud aan te leggen waarmee een fietspad gecombineerd kan worden. De synergie voor een fietspad over de gehele lengte aan de Waddenzeezijde van de Afsluitdijk is daarmee van tafel en op dit moment financieel niet haalbaar. Het regionale samenwerkingsverband De Nieuwe Afsluitdijk wil daarom inzetten op twee trajecten (lussen) voor het recreatieve fietspad aan de Waddenzeezijde: Den Oever-Monument, te realiseren door de

provincie Noord-Holland en Friese kust-Kornwerderzand, te realiseren door provincie Friesland.

Het recreatieve fietspad aan de Noord-Hollandse zijde heeft een lengte van 4,4 km en verbindt Den Oever met het Dudok-Monument (hiermee ontstaat een lus van ruim 8 km). De kosten van het fietspad zijn volgens een (voorlopige) SSK-raming van RWS voor de bovengenoemde trajecten te samen € 4 miljoen (€ 2,5 mln. voor het Noord-Hollandse deel en € 1,5 mln. voor het Friese deel). Noord-Holland zou dus € 2,5 miljoen (exclusief afkoop beheer en onderhoud) voor haar rekening moeten nemen.

Voor de Ambitie Agenda Afsluitdijk heeft PS bij Kaderbrief 2015 in totaal € 3,5 miljoen beschikbaar gesteld. In de toelichting daarop staat beschreven dat € 1,5 miljoen voor het opknappen van de buitenruimte bij het Monument bestemd is (en € 2 mln voor de Vismigratierivier). Omdat de regio inzette op een fietspad dat voor een (groot) deel onderdeel zou uitmaken van het dijkontwerp, zijn er tot op heden geen middelen gereserveerd voor realisatie van het beoogde fietspad. Afhankelijk van de onderhandelingen kunnen de kosten voor de afkoop van onderhoud en beheer daar nog bijkomen en die worden geschat op € 0,5 mln. Hiermee komt het te reserveren bedrag voor het fietspad op ongeveer € 3 miljoen.

Met RWS worden op dit moment afspraken gemaakt over zogenaamde meekoppelkansen (extra voorzieningen/maatregelen die mee kunnen lopen in de aanbesteding door RWS voor het werk aan de Afsluitdijk). Deze afspraken worden vastgelegd in Samenwerkingsovereenkomsten. Dit gaat over de Vismigratierivier, het recreatieve fietspad met zicht op de Waddenzee, de Democentrale Stromingsenergie in het spuicomplex Kornwerderzand, herontwikkeling van het Monument (inclusief buitenruimte) en verbetering recreatieve infrastructuur bij beide sluizencomplexen en kazematten.

Onderhandeling

De regio is niet blij met het wegvallen van de synergie rond het fietspad en het daarmee ontstane dekkingsvraagstuk. Noord-Holland is in principe bereid de kosten voor aanleg en onderhoud van het fietspad tussen Den Oever en het Monument voor haar rekening te nemen als het Rijk bereid is om alle kosten voor het opknappen van de buitenruimte van het Monument voor haar rekening te nemen. Hierdoor zou Noord-Holland de € 1,5 mln, die in de Kaderbrief 2015 voor het opknappen van de buitenruimte rond het Monument gereserveerd is, kunnen besteden aan het fietspad. Gaat het Rijk niet akkoord met dit voorstel, dan wordt de realisatie van het Noord-Hollandse deel van het fietspad niet meegenomen in de aanbesteding.

Op 29 september jl. zijn de komende Samenwerkingsovereenkomsten besproken op het bestuurlijk overleg tussen Rijk en Regio. Dit omvatte ook de mogelijke financiële dekking van de regionale ambities, waaronder het recreatieve fietspad en het Monument. Op dit overleg is de DG-RWS Dronkers in principe akkoord gegaan met genoemde uitruil en daarmee het overnemen van de (financiële) verantwoordelijkheid voor de buitenruimte van het Monument. Hij heeft gevraagd dit verder uit te werken.

Het recreatieve fietspad op de Afsluitdijk voldoet aan de criteria die in 2013 door PS zijn vastgesteld (zie voordracht Uitvoeringsprogramma Kust 2013/29, zaaknummer 142517/142517):

1. Het is gekoppeld aan de kust-of dijkversterking langs de Waddenzee/IJsselmeer;
2. De ruimtelijke kwaliteit wordt in economisch-recreatief opzicht verbeterd (een mogelijk financiële bijdrage voor recreatieve voorzieningen bij de Afsluitdijk is expliciet genoemd in de voordracht Uitvoeringsprogramma Kust 2013/29);
3. We kunnen rekenen op cofinanciering van minimaal 25.000 euro door Hollands Kroon en/of Waddenfonds;
4. Inwoners en ondernemers hebben er tenminste 20 jaar plezier van.

Van het totale gereserveerde bedrag van € 3 miljoen (€ 1,5 mln uit de kaderbrief 2015 en € 1,5 mln uit TWIN-H Uitvoeringsprogramma Kust) kan zowel de realisatie als de afkoop van beheer en onderhoud gefinancierd worden.

Aanvullend zal ons uitgangspunt bij de onderhandelingen en verdere uitwerking van de samenwerkingsovereenkomsten zijn:

- De vaststelling van de hoogte van de bijdrage aan het fietspad op de Afsluitdijk wordt afhankelijk gesteld van de met de provincie afgestemde kostenramingen en de afspraken met RWS over de afkoop van beheer en onderhoud.
- De eventueel resterende middelen uit de onderhandeling rond het recreatieve fietspad vloeien weer terug naar TWIN-H Uitvoeringsprogramma Kust.
- Voor de financiering van het recreatieve fietspad wordt een subsidieaanvraag bij het Waddenfonds voorbereid. Bij toekenning kunnen de TWIN-H Uitvoeringsprogramma Kust middelen weer terugvloeien.

Geheimhouding

De hier genoemde financiën zijn onderdeel van een onderhandelingsstrategie met het Rijk over de inzet van middelen

voor de meekoppelkansen bij de aanbesteding van Rijkswaterstaat voor het versterken van de dijk. De planning is dat eind 2014 over de definitieve Samenwerkingsovereenkomsten met RWS in GS wordt besloten. De geheimhouding kan dan opgeheven worden.

Vervolgtraject

Na de onderhandelingen worden de definitieve bedragen verwerkt in de Samenwerkingsovereenkomst met het Rijk en aan GS voorgelegd. De planning is dat dit eind 2014 zal plaats vinden. In de SOK zal de provinciale bijdrage voor het fietspad onder voorbehoud van instemming door PS worden opgenomen. PS zal via een separaat besluit gevraagd worden om akkoord te gaan met de gewijzigde inzet van de gereserveerde middelen (van opknappen buitenruimte Monument naar fietspad) en de beschikbaarstelling van de € 3,0 miljoen voor het fietspad ten laste van de reserve Actieprogramma 2010.

In de loop van 2015 volgen de realisatieovereenkomsten over de Afsluitdijk (w.o. die over het recreatieve fietspad), waarin de definitieve bijdrage wordt vastgelegd en afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze bijdrage beschikbaar komt aan RWS. Ook deze ROK zal aan GS worden voorgelegd om over te besluiten.